

χολή

χολή, ή, ουσ. [<αρχ. χολή], η χολή. **1.** πολύ πικρή γεύση: «κάθε βράδυ παίρνω ένα φάρμακο σκέτη χολή». **2.** εκφράζει κακία: «τα λόγια του ήταν όλο χολή και μίσος». (Λαϊκό τραγούδι: *κέρνα με, πόνε, κέρνα με ποτήρια πικραμένα, τα στήθια μου από χολές, από λαχτάρες, συμφορές είναι πια μαθημένα*). (Ακολουθούν 15 φρ.)·

- *αντί για μάννα χολή ή αντί του μάννα χολή*, βλ. λ. [μάννα](#)·

- *βγάζει χολή (εναντίον κάποιου)*, βλ. φρ. *ξερνάει χολή*·

- *δεν έχει χολή μέσα του*, είναι ήπιος και χωρίς κακία: «αποκλείεται να είπε κακό λόγο για σένα, γιατί αυτός ο άνθρωπος δεν έχει χολή μέσα του || πώς να μαλώσω μαζί του, αφού δεν έχει χολή μέσα του»·

- *δεν έχεις χολή μέσα σου*; έκφραση απορίας σε άτομο που δεν αντιδρά δυναμικά, εκδικητικά εναντίον κάποιου λόγω του ήπιου χαρακτήρα του: «αυτός σε βρίζει κι εσύ χαμογελάς, δεν έχεις χολή μέσα σου, ρε παιδάκι μου;»·

- *έσπασε η χολή μου*, φοβήθηκα πάρα πολύ, κατατρόμαξα: «κάποια στιγμή ένιωσα να ταρακουνιέμαι κι έσπασε η χολή μου, γιατί νόμισα πως γινόταν σεισμός». (Τραγούδι: *ήρθαν κι οι δικοί σου και με πιάσανε να ενώσουν πάλι ό,τι κομματιάσανε άσε μας, φιλί μου, έσπασε η χολή μου πόνεσαν κι εκείνοι που ξεχάσανε*)·

- *έχει κι ο μέρμηγκας χολή, έχει κι η μύγα σπλήνα*, βλ. λ. [μυρμήγκι](#)·

- *κόπηκε η χολή μου ή μου κόπηκε η χολή*, βλ. φρ. *έσπασε η χολή μου*·

- *μου 'σπασε τη χολή (μου)*, με φόβισε, με τρόμαξε πάρα πολύ: «πετάχτηκε ξαφνικά απ' τη γωνία μπροστά μου και μου 'σπασε τη χολή μου». (Λαϊκό τραγούδι: *σύρμα εδώ σύρμα εκεί μου σπάει τη χολή μου, ζημιά μου κάνει στη δουλειά μου κόβει το ψωμί μου*)·

- *μου 'φερε τη χολή στα μάτια*, με νευρίασε πάρα πολύ, έγινε ανυπόφορος: «πάρ' τον από κοντά μου, γιατί μου 'φερε τη χολή στα μάτια με την γκρίνια του κι είμαι έτοιμος να τον διαολοστείλω»·

- *ξερνάει χολή (εναντίον κάποιου)*, εκφράζεται με μεγάλη κακία εναντίον κάποιου: «όποτε αναφέρεται στον τάδε, ξερνάει χολή, γιατί είναι βλέπεις αντίζηλός του»·

- *ποτίζω χολή (κάποιον)*, πικραίνω κάποιον πάρα πολύ: «μπορεί να ποτίζουν χολή τα παιδιά στους γονείς τους, αυτοί όμως πάντοτε τα συγχωρούν». (Λαϊκό τραγούδι: *με κατατρέξανε πολύ και με ποτίσανε χολή*)·

- *στάζει χολή (εναντίον κάποιου)*, βλ. φρ. *ξερνάει χολή*·

- *του κόβω τη χολή*, βλ. φρ. *του σπάω τη χολή*·

- *του σπάω τη χολή*, του προκαλώ ξαφνικά μεγάλο φόβο, τον τρομοκρατώ: «πετάχτηκα ξαφνικά μπροστά του μέσα στη νύχτα και του 'σπασα τη χολή»·

- *χύνει χολή (εναντίον κάποιου)*, βλ. φρ. *ξερνάει χολή*·